

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ ¹⁾

z dnia 29 sierpnia 2008 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania
przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. a i b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w załączniku nr 2 „Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych i gimnazjów”:

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292 oraz z 2008 r. Nr 70, poz. 416 i Nr 145, poz. 917.

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 210, poz. 2041, z 2005 r. Nr 19, poz. 165, z 2006 r. Nr 228, poz. 1669 oraz z 2007 r. Nr 157, poz. 1100 i Nr 171, poz. 1211.

- a) w dziale „Szkoła Podstawowa I i II Etap Edukacyjny” w części „II Etap Edukacyjny klasy IV – VI” w części dotyczącej przedmiotu „Język polski” pozycja „Lektura” otrzymuje brzmienie:

„Lektura

1. Utwory zaproponowane przez uczniów i nauczyciela (dwie powieści lub dwa zbiory opowiadań w klasie IV oraz po trzy powieści lub trzy zbiory opowiadań w klasach V i VI).
2. Baśnie, legendy, opowiadania i utwory poetyckie, w tym pochodzące z regionu.
3. Fragmenty wybranych utworów polskiej i światowej klasycznej literatury dziecięcej i młodzieżowej, przy systematycznym motywowaniu uczniów do samodzielnego poznawania całych utworów.
4. Teksty reprezentatywne dla źródeł kultury europejskiej.
5. Utwory prozatorskie i poetyckie wprowadzające w polską tradycję i współczesność literacką.
6. Teksty reprezentatywne dla różnych rodzajów, gatunków i form artystycznego wyrazu, ze szczególnym uwzględnieniem utworów epickich, w tym odmian prozy fabularnej (w szczególności powieści podróżniczo - przygodowe, obyczajowe i fantastyczne).
7. Teksty użytkowe, publicystyczne, popularnonaukowe, przedstawienia teatralne, filmy, słuchowiska radiowe, programy telewizyjne.

Lektura przykładowa:

Carlo Collodi – Pinokio; Wiktor Gomułcki – Wspomnienia niebieskiego mundurka; Irena Jurgielewiczowa – Ten obcy; Rudyard Kipling - Księga Dżungli; Józef Ignacy Kraszewski – Stara Baśń; C.S. Lewis - Opowieści z Narnii, cz. I: Lew, Czarownica i stara szafa; Kornel Makuszyński – Szatan z siódmej klasy; Lucy Maud Montgomery - Ania z Zielonego Wzgórza; Edmund Niziurski – Sposób na Alcybiadesa; Henryk Sienkiewicz - W pustyni i w puszczy; Alfred Szklarski - Tomek w krainie kangurów; ks. Jan Twardowski - Zeszyt w kratkę; Mark Twain - Przygody Tomka Sawyera; Juliusz Verne – W 80 dni dookoła świata; Stanisław Lem – Bajki robotów.

Nauczyciel może wybrać utwory niewymienione w wykazie „Lektura przykładowa”.

b) w dziale „Gimnazjum III Etap Edukacyjny” w części dotyczącej przedmiotu „Język polski” pozycja „Lektura” otrzymuje brzmienie:

„Lektura

1. Wybrane utwory z klasyki światowej:

Biblia (fragmenty); mitologia (wybór); Homer - Iliada lub Odyseja (fragmenty); Sofokles - Antygona; Pieśń o Rolandzie (fragmenty); William Szekspir - Romeo i Julia; Miguel Cervantes - Don Kichote (fragmenty); Karol Dickens - Opowieść wigilijna lub Dawid Copperfield (fragmenty); Antoni Czechow - wybrana nowela; Antoine de Saint-Exupéry - Mały Książę lub Nocny lot; Ernest Hemingway - wybrane opowiadanie.

2. Wybrane utwory z klasyki polskiej:

Bogurodzica; Jan Kochanowski - wybrane fraszki, pieśni, psalmy i treny; wybór poezji barokowej; Ignacy Krasicki - wybrane bajki i jedna z satyr; Adam Mickiewicz - wybrane bajki i ballady, Dziady cz. II, Pan Tadeusz (fragmenty); Juliusz Słowacki - Balladyna (fragmenty); Aleksander Fredro - Zemsta; Henryk Sienkiewicz – wybrana nowela; Bolesław Prus - wybrana nowela; Stefan Żeromski - Syzyfowe prace, wybrana nowela.

3. Wybór liryki XIX wieku, wybór poezji XX wieku.

4. Wybór nowelistyki XIX i XX wieku (w tym co najmniej jeden utwór pozytywistyczny).

5. Wybrane utwory współczesnej prozy polskiej i dramatu.

6. Wybrane utwory o dorastaniu, w tym powieści dla młodzieży.

7. Przykłady pamiętnika, dziennika, korespondencji literackich, reportażu, w tym Aleksander Kamiński - Kamienie na szaniec; Miron Białoszewski - Pamiętnik z powstania warszawskiego (fragmenty).

8. Przykłady literatury regionalnej, wkład literatury regionalnej do ogólnopolskiej skarbnicy literackiej.

9. Wybrane z czasopism i prasy codziennej teksty publicystyczne, informacyjne i reklamowe.

10. Utwory zaproponowane przez uczniów i nauczyciela, w tym literatura popularna (co najmniej jeden utwór w każdej klasie).

11. Inne składniki kultury (przedstawienia teatralne, filmy, słuchowiska radiowe, programy telewizyjne, przekazy ikoniczne, poezja śpiewana).

Lektura przykładowa:

Biblia (Pieśń nad Pieśniami, Hymn św. Pawła o miłości, Apokalipsa); Antoni Czechow - Śmierć urzędnika; Ernest Hemingway - Stary człowiek i morze.

Arkady Fiedler – Dywizjon 303; Melchior Wańkowicz – Ziele na kraterze; Jan Kochanowski – pieśń: Czego chcesz od nas, Panie...; Adam Mickiewicz – Ballady i romanse; Henryk Sienkiewicz - Krzyżacy; Bolesław Prus - Kamizelka; Zofia Kossak – Szczucka -Bursztyny.

Utwory Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Zbigniewa Herberta, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Kazimierza Wierzyńskiego, Jana Lechonia, Tadeusza Różewicza, Wisławy Szymborskiej, Czesława Miłosa, ks. Jana Twardowskiego.

Powieści dla młodzieży Małgorzaty Musierowicz lub Ireny Jurgielewiczowej.

Paweł Zuchniewicz – Wujek Karol. Kapłańskie lata Papieża; Karolina Lanckorońska – Wspomnienia wojenne.

Nauczyciel może wybrać utwory niewymienione w wykazie „Lektura przykładowa”.

2) w załączniku nr 4 „Podstawa programowa kształcenia ogólnego dla liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, techników, uzupełniających liceów ogólnokształcących i techników uzupełniających”:

a) w dziale „Kształcenie w zakresie podstawowym” w części dotyczącej przedmiotu „Język polski” pozycja „Lektura” otrzymuje brzmienie:

„Lektura

1. Literatura polska:

Bogurodzica w kontekście poezji średniowiecznej; Jan Kochanowski - pieśni i treny (wybór); poezja baroku (wybór); Ignacy Krasicki - satyry i liryki (wybór); Adam Mickiewicz - Pan Tadeusz, Dziady cz. III; wybrane sceny z dramatów romantycznych (w tym utwory Juliusza Słowackiego i Zygmunta Krasińskiego); wybór poezji romantycznej (w tym utwory Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego i Cypriana Kamila Norwida); Bolesław Prus - Lalka; Eliza Orzeszkowa - Nad Niemnem (fragmenty); wybór nowel pozytywistycznych; Henryk Sienkiewicz - wybrana powieść; wybór poezji młodopolskiej; Stanisław Wyspiański - Wesele; Władysław Stanisław Reymont - Chłopi, t. 1: Jesień; Stefan Żeromski - Ludzie bezdomni, Przedwiośnie; Witold Gombrowicz - fragmenty prozy; wybrany utwór z prozy polskiej XX wieku (w tym utwór Marii Dąbrowskiej i Zofii Nałkowskiej); wybrany dramat XX wieku (w tym utwór Sławomira Mrożka i Tadeusza Różewicza); Tadeusz Borowski - wybrane opowiadania; Gustaw Herling - Grudziński - Inny świat; wybór poezji polskiej XX wieku (w tym utwory Bolesława Leśmiana, Leopolda Staffa, Juliana Tuwima, Marii Pawlikowskiej - Jasnorzewskiej, Czesława Miłosza, Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, Tadeusza Różewicza, Zbigniewa Herberta, Mirona Białoszewskiego, Wisławy Szymborskiej, Stanisława Barańczaka i ks. Jana Twardowskiego); wybrane fragmenty prozy dokumentalnej (reportaż, dziennik, pamiętnik) i eseistycznej; utwory współczesne zaproponowane przez uczniów i nauczyciela; inne teksty kultury (spektakle teatralne, filmy, utwory muzyczne, obrazy, słuchowiska, programy telewizyjne, teksty prasowe).

2. Literatura powszechna:

wybrany klasyczny dramat starożytnej Grecji; Horacy - wybór pieśni; William Szekspir - wybrany dramat; Molier - wybrana komedia; Johann Wolfgang von Goethe - Cierpienia młodego Wertera; wybrana europejska powieść XIX wieku; Joseph Conrad - wybrany utwór; wybrana powieść XX wieku.

Lektura przykładowa:

Piotr Skarga – Kazania sejmowe (wybór); Ignacy Krasicki – Pieśń: Hymn do miłości Ojczyzny; Stanisław Staszic – Przestrogi dla Polski (fragmenty); Adam Mickiewicz – Konrad Wallenrod; Juliusz Słowacki – Kordian; Zygmunt Krasiński – Nie-Boska

komedia (wybrane sceny), Listy (wybór); Henryk Sienkiewicz - Quo vadis, Potop; Maria Dąbrowska – Noce i dnie; Bruno Schulz – Sklepy cynamonowe (wybrane opowiadania); Zofia Nałkowska – Granica; Sławomir Mrożek - Tango; Zofia Kossak-Szczucka - Pożoga; Tadeusz Borowski - Pożegnanie z Marią (wybrane opowiadania); Witold Gombrowicz – Ferdynand; Jan Paweł II – Pamięć i tożsamość; Ryszard Kapuściński – Cesarz; abp Kazimierz Majdański – Będziecie Moimi świadkami...; kardynał Stefan Wyszyński – Zapiski więzienne; Sofokles - Król Edyp; William Szekspir - Makbet; Molier - Świętoszek; Daniel Defoe – Robinson Crusoe; Fiodor Dostojewski – Zbrodnia i kara; Joseph Conrad – Lord Jim; C.S. Lewis - Listy starego diabła do młodego; George Orwell – Folwark zwierzęcy.

Nauczyciel może wybrać utwory niewymienione w wykazie „Lektura przykładowa”.

- b) w dziale „Kształcenie w zakresie rozszerzonym” w części dotyczącej przedmiotu „Język polski” pozycja „Lektura” otrzymuje brzmienie:

„Lektura

1. Literatura polska:

Jan Kochanowski - Treny; wybrany dramat romantyczny Juliusza Słowackiego lub Zygmunta Krasińskiego; Witold Gombrowicz - Trans-Atlantyk; Maria Kuncewiczowa - Cudzoziemka; Stanisław Ignacy Witkiewicz (Witkacy) – Szewcy.

2. Literatura powszechna:

Dante Alighieri - Boska Komedia (fragmenty); Johann Wolfgang von Goethe - Faust (fragmenty); Franz Kafka - Proces; Michaił Bułhakow - Mistrz i Małgorzata.

Lektura przykładowa:

Henryk Rzewuski – Pamiętki Soplicy (wybór); Hanna Malewska – Sir Tomasz More odmawia; Wiesław Myśliwski – Kamień na kamieniu lub Antoni Libera - Madame; wybrany utwór polskich pisarzy emigracyjnych: Andrzeja Bobkowskiego i Józefa Mackiewicza; Włodzimierz Odojewski – Zasypie wszystko, zawieje; Święty Augustyn - Wyznania (fragmenty); Platon – Obrona Sokratesa.

Nauczyciel może wybrać utwory niewymienione w wykazie „Lektura przykładowa”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

**Minister
Edukacji Narodowej**